

Usukutaq

agdlagartâ titartagartailo niuvertumit Hans Jacobimit
nugterissoᑦ: Jakob Janussen

kangale kigsautigissartagara piviussúngortísavdlugo 1965-ime periarfigssarsigama Thulip erkâlo tikerâsavdlugit iluagtitsekalunga inuk erkumîkajâkissok taimatutdlo erkumîtsigissumik, tássa Usukutamik, atilik takuvara. taimaníkut K'ânâme utorkait igdlúnguáne ukiut inûvfigssane kingugdlît atorpai pâsissâka maligdlugit nuânârdlune inûnerminilo erkumîtsume atugarititaussunut nâmagigtardlune. Usukutarme tusilardlunilo okajuitsûvoᑦ pingasunigdlo ukio-karnerminidtle taimáissimavdlune. ukiut ingerdlaneráne kakutigôrtumik avatangîssiminut pâsitísínaujartorsimavoᑦ, pingârtumik inungnut takukulassaminut. tamána pissarpok ússersornertigut, sungiússisimángitsunut pâsigssáungíkaluanik nipiliornertigut mingnerúngitsumigdlo kînarsutdlarkingnerujugssuarmigut. sôruname nauk okalokatigîgsínáungíkaluardluta uvdune ingmivtínut najorfivtíne angnertúngíkaluamik atássutekarfigâra, angutivdlo inugtut kanok íssutsiminik uvavnik súnînera angekingmat inûnermine atugarisimassainik erkumîkajâkissunik pâsiniainiarsimavunga avdlatutdle puigornekáinarkunagit.

taimaníkut Usukutak K'ânâme utorkaunerssatut nautsorssûnekarpok 66-it

Usukutak. 1963-ime titartagax.

migssáinik ukiuligtut; ukiuisale kavserpiáussusînik, sôruname âma uvdumik inûngorfianik, pâsiniaivfigssakángilax tássa taimaníkut inûngortut agdlagtornekarnek ajormata. angutip – tagpavane píssusiussut erkarsautigalugit – taima utorkautigilersimamera erkumîgíngitsûgagssáungilax, pingârtumik matuma kingorna okalugtuarinekartut erkarsautigigáine.

avanerssuarmiut avdlanit avdláussutigât – sôrdlo Kalâtdlit-nunâta kitâne mêtartôrpagssuarnut ássersûkáine – áiparíngnermingne ardlakángitsuárnarik

kitornartârtarnertik. píssutsine imáináungekissune erkumîgissagssáungitsumik mêmârkat tokorartartut ikigtuínaussarsimángekaút tássame áma piniarniárdlune angalanerup nalâne arnat ernissarnerat takornartaussarsimángekingmátaok; tamatumúngalo ilángutdlugo: kakutigôrdluínartûsimángilak – 1909-me ajoker-suissoxalernek tikitdlugo – kângnerssua-kartitdlugo avdlatutdlûnît inûtingniarne-rat ajornakusôrsigângat – sôrdlo mêmâ-rak sule nâlungiautitdlugo arnâ tokugâ-ngat – mêmârkanik tokutsissarne; âmâ-taordle arnâ piniússissugssaerúkângat taimailiortokartarsimavok tássame uvig-dlarnertit sule amârtut nuliartâriumane-karpatdlârnek ajorsimangmata.

píssutsit taimáitit erkarsautigigáine tupingnángilak silarssûp avangnâmiortarpiaine áiparît inûnerat tokulertortugssáungitsumik ernertârnernmik kingune-kángitsok ajutôrnerujugssuartut issigine-kartarsimangmat imalûnît una sule ajor-nerussok pigângat: áiparît kitornartâ-ngitdluínarângata. taimaníkut áiparît utorkâlinigssartik isumangnaikânersínaus-sarpât pilersuissigssamingnik ernertârâ-ngamik, tássa ilakutarît ítortatokâta sumorujugssuak piniariartarnerit imáináungekissut sapilerângagit, gigtekarne-rup avdlanigdlûnît sângêkutekarnerup inûniarnerup angnertoxissumik ilunger-suanaxissumigdlô piumassakartup nagsa-tainik píssutekardlune ítûssok inûniar-nermut imáináungekissumut sapiutilerâ-ngat.

píssutsine imáináungitdluínartune – 77 áma 78 gradit migssaisa atortitáine – avanerssuarmiut inûsínauneránut píssu-taussut ilagât ukiup ingerdlanera malig-dlugo piniagagssamingnik malerssuiuar-

nerat. tagpavane kinguârît ardlagdlit najugakavigfigissáinik igdlokarnek aula-jangersimavdluínartunigdlûnît piniarfe-karne – Kalâtdlit-nunâne avdlane nalu-nekángitsut – sôruname ilisimanekángit-dlat. puissingniarnerup saniatigut aorrit upernâkut nekigssakartitsivdluartartut najugangnâve avanerssuarmiut ornigta-riakartarpait, kingusingnerussúkutdlô ki-lalugarfiuvdluarnerussartut orningnekar-tarput. ukiúkut K'imugseriarssuarmut nânungniartarput, kîsalo agpârapag-ssuit agparpagssuitdlô upernâkut inger-dlaorfê ukiumut torkortagssanik piuma-nekartakissunik pissariakartunigdlô pig-ssarsiviussartut orningnekartarput; tássa angalajuáinardlune inûnek.

piniartok Agpalerssuak táussumalo nulia Alokisak 1800-t nâlerneráne Kap Yorkip kujatânítume najugakarput; panekarput 1891-ip migssâne inûssumik Naujardlernmik atilingmik, âmâtaok Iva-lumik taigornekartumik. kularnángitsu-mik 1899-ime ilakutarît nuánârutigeki-ssânik Alokissak ernertârpok kujagissáu-ssutitut Usukutamik atsernekartumik. atek erkumîtsok táuna pingasunik nav-suiautekartínekarpok; nalunekángíner-pârdlo âmalo ilimanángínerpâk sujug-dliuvok; navsuiaut táuna maligdlugo kataekissumik ungârkârtok nukagpiarau-ssok pâsinekarimat angutâ ima pivdluáu-mertigisimavok mêmkap usua igssuilo nuiniariarmata nukagpiarkap angutau-nerminut ilisarnautâ nalunángekissok mianerssordlune tigusimavdlugo okar-dlunilo: „usuarak, kutâ.“ navsuiaut táuna nuáneraluakalune tainekarêrsutut ugperivdluínagagssáungilak tássa nukag-piarak inúngornermine Masaunamik (masagtuáinartumik) atsernekarsimaso-

rinarmat. navsuiautit áipât maligdlugo atek Usukutak pilersimavok nukagpiar-kat pínguarnéráit tássame okausek kutâ nukagpiarkat angutit kavdlunât sôrdlo Moltke, Mylius-Erichsen âma Knud Rasmusseníkut atugãnik íssuainiarne-ránit. okausek táuna angutâta ilisimasi-magunángilâ kulânilo tainekartumut túngatitdlugo atorsimanaviarunarnago. sokutiginarpordle atit agdlagtorsimav-fiáne kingorna atulersume nukagpiarak Masaunamik atekartínekarmat. atek Usukutak ilagît agdlagtugautáinîtisav-dlugo nalerkutingitsutut issiginekarsima-gunarpok.

kísalo navsuiautit pingajuat kulárná-ngitsumigdlo erkordluínartok tássa okausek kutâmut atássutekángitsox ki-siánile „kutak“ okautsimit „átatak“-mit nagguvilik, taimailivdlutalo angutâta nuánâjatdlagdlune nivdliúmernerá ima-tut navsuiarnekaršínaussox: „átatâ nivi-ngassox takusiuk“ tikerkigparput.

utorkalignigssamik nukagpiarkákut táussumúna isumangnaerneránik ilakuta-rít neriûtât aserordluínarpok 1902-p migssâne nuagdlungnek sákortokissox atugaulermat, nuagdlungnek Mylius-Erichsenip agdlagtugai maligdlugit eski-mût 36 tokuneránik kingunekartok. Usu-kutak taimánikut pingasunik ukiokarsi-massugssak tunigdlagtípok; náparujug-ssuarpok karatsamigut aserûtôrneránik kingunipilokartumik. taimailivdlune ka-rasâne tusâssainik akugtissut aserorne-karput ajokissumik kingunekartumik, tássa nukagpiarkap tusilartúngoriartor-neránik okajuitsúngoriartorneránigdló. nipiliornine nangminêrdlune pásisínáu-ngisane – tássa tusilartûvdlune okajuit-sûvdlunilo agdliartorame – píssutigalugit

piniagagssat arajutsisârdlugit kanigdlag-torsínausimángilai; karatsamilo ilágut nukigdlârsimanine píssutigalugo avatimi-gut nukigdlârkangmat – nauk ajorpatdlä-ngíkaluamik – taima ilokiaunera píssô-katauvortaok piniartúngorsínausimá-ningmat taimalo angúme utorkángoru-nik pivdluakatârtitsissugssatut neriung-neránik erkûtitsisínaujungnaerdlune. Ag-palersssuak nánungniardlune ajunârdlune tokuvok Usukutak arfinek-mardlungnik ukiokalínartok kulárnángitsumigdlo ajor-ssardlune utorkalinigssaraluane píngit-sôrdlugo.

nuagdlûvdle erkartugkap Usukutap tássángáinartumik okalugsínaujung-naerneránut píssûnera nunarkataisa ugperiumángisáinarsimavât. akerdlianik okalugtuartokartarpok nukagpiarkap ali-ortugkamik nâpitsivdlune ánilârujug-ssuarnera píssûssox. uvdlut ilâne Usuku-tak kisime angerdlarsimatitdlugo arná erkamingnîttunut pulaortok inûp ersina-kissup igdlumut iserfigâ. nukagpiarak tatamigpok kimâniardlunilo, takornar-tavdle igdlup iluane malerssorpâ; Usu-kutardlo ima nivdliatigaok ingminut kokerdlune naggatâgutdlo ilisimajung-naerdlune. arnáta angerdlardlune ise-rame nukagpiarak ilisimajungnaerkassox tatamingnermitdlo okajuersox nanivâ inungmigdle erkumîtsorsinane.

nukagpiarkap tusilárneránik navsuiáu-tit táuko mardluk akerdlerít navsuiarne-karsínauvdluarput, tássame karatsákut aserûtôrnerup tainekarêrsup aliortugka-mik amílárnartumik malersuissumik ta-korrôtísimasínauvâ; taimánikut nápaú-tâta sule ima akornusertigisimagunángilâ amigaraluartumik okalugtuarsínaujung-naersitdlugo.

angúme tokorêrneragut nukagpiarak ilakutarîngne tamane pilersuissimine najugakartarpok, nukagpiarardlo piuminartûngmat, kîmassûvdlune, angneruniartûnane pisînaussânguaminigdlo ikiûniartardlune isumagiومانekartarpok.

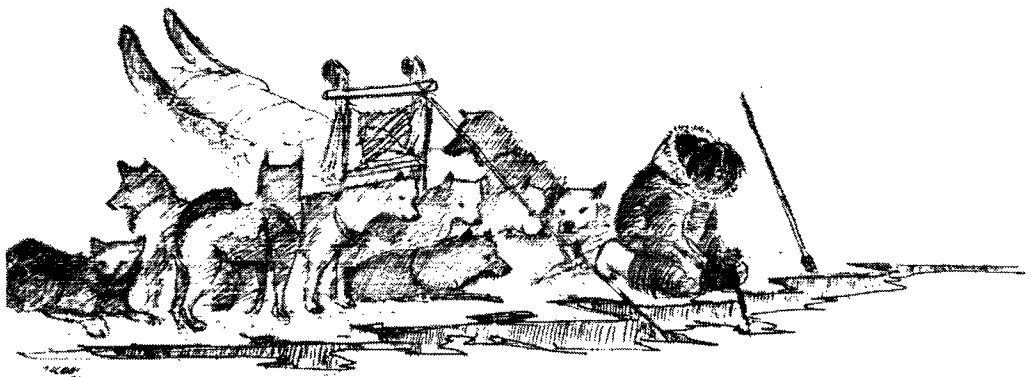
ukiut ilâne Alokisak Usukutardlo Knud Rasmussenip Thulemukáupai Peter Freuchenip nukagpiarak isumagiومانmango. taimanîkut Alokisak utorkat-sissorujugssûvok nukagpiarak peroriar-tortîsimagamiuk, pâsigamiugdle nukagpiarak ajokutekartok pingasunigdlo ukiokalerêrmat tokúnigssâ ajorsimavâ taimanîkut asakigamiuk. nukagpiarak okalungnermik ilîniartîniardlugo Peter Freuchen pivingmik misiligtaivok, okaut-sinigdleme atausiákânik ilîkartîpâ.

nukagpiarakap ilokiaunerata ilakutarît atugakarîtaorêkissut kisime erkûngilai. katángutâ arnak Naujardlek 1929-me ukiume sila ukiûgaluardlune íssaisakissok uvine K'arkutsiarssuak ilagalugo umiatsiâmik piniariarpok; katitdlutik umiatsiâme arfiniliúput táukunûnga ilauvdlutik ernera sakialo arnak, âmátaok kingminik kamutinigdlo nagsarput. asimiokarfingmit Agparssuarnit Hakluyt kekertânit Inglefieldip kangerdlumarnata angmarnanîtumit autdlarsimáput. anorerssuartitdlugo umiatsiak umiusimanerartarpât, inugtailo tamar-mik kingmitdlo ipisimásáput, aitsâme ukiup agfâ kângiútok thulemiut pâsisi-mavât támarsimassut. pisimassumut alianartumut atafîgatuât tássa kingmit erku-mîsumik nivdliarpaluat Inglefieldip kangerdlumarnane tainekarêrsup erkâne tusâniarnekartartok umiusimanigssâta nalerpiâne.

27-inik ukiokalerame Usukutak K'â-

nâme ilakutarîngne ássigîngitsune najugakartarsimavok; kingusingnerussúkut asimiokarfingmut Ulugssanut Herbertip kekertânîtumut nûgpok. tássanîtitdlugule 1926-me ukiûgâ kipisuitsumik aperujugssuuartardlune piniartutdlo autdlarneka-julerdlutik kângnerssuakalermat isûmerpok nunakarfik kimagkumavdlugo. nekît perkumausiat kangale nungúnekarêrsimáput, tamatumalo sujornagut upernâkut agpârarniarnek ajutûvigsimangmat ilapigtûtigssanik akungnagtôrnersisitdlugo nautsorssûtigissaraluagkaming-nik pekángitdlat. ilane nekinik perkumausivingmik erkâine nanisînaussâinik nungusautînarumasimángilai.

marsip nâlernerane sila atoruminarsîmingmat sekînerdlo kutdlangâtsiardlune sumukarfigssak únuame nalunarpatdlârungnaermat Usukutap Ulugssane nâkingnigtine inûvdluarkuvai pisuînardlo Thuleme niuvertokarfik torârdlugo autdlardlune, avkutigssak 150 km-isut takitigissok uvfalo avkutigssame agfâ tássaussook sermînarssuak „Politikens bræ“-mik tainekartartok. sujugdlermik asimiokarfingmut Itivdlimukalôrpok tássângânîtdlo Itivdlerssûp majuariâ pissariokissok atulerdlugo. nivtaítldlingâtsiak aput akitdlulerdlune, Usukutardlo pitsordlorêrsok angatdlavingmine manîtsume sivingassumilo sermimilo manîtsume kuasakissumilo tutivfigssailekivdluînarpok. âmátaok nukigdlârdluínalerpok kasunermit kângnermitdlo; naugdle ingitdlune kasuersernigssaminut ússernartorsiordluínaraluardlune nákáinarumángilak; ingerdlarkigtariakarpok. nukingme núngutai atordlugit sermime ima kutdlartigigunardlune sivingavatdlârung-naersorigamiuk nîsunilo tamaviârsima-

ihulimiut kamutât, Hans Jacobip 1965-ime titargâ.

nermit sajuguínángormata aputitamut tutivok; taimale tássángáinak nákáupok. kuáipok nákautilerninilo unigteriaraluardlugo; inuaisale íssip kerátartitaisa sermip maníartai tigusínáungilait. sánerdlune sisuvok súkagtíkalugtuínardlunilo, ajutôrneralo sôrdlo sule nāmaginago aput nákauterkigpok, sermivdlo kúpâgut ámuínávik nákarpok mēteritdlo 15 nákariartorêrame aitsât unigdlune. tasamane sermip kúpâta amilinerata unigtípâ. tássane aularisínaujungnaivigdlune, ikioriarfekarane timime okimáissusianik taline sâmerdlek narngúpâ.

ánilârujugssuarnine kângîmigamiuk tuvimine taliminilo ánernartok patíngunáinartok malugâ; sianigissaerutíngilak; kaumanerdlo korsorpalorujugdlune kia-

súngunáinartumik kutsekissok takusínauvâ. kanok pinine neriûtigssarsivfigssáungekissok erkarsautigeriaraluarpâ ernīnardlo pāsilerdlugo sapâtít akúnérine mardlugsungne sujugdlerne makai-ssinekarnaviarnane taimáitumigdlo ujarnekarnigssane nautsorssûtigisínaunago taimatútaordlo sermíkut majuarnialôrnermine tumiliane apinerata ernīnak erssigungnaersísagai. atugkanik nāmagingnīarne ingminutdlo inûtíkusungnek kiserngorúput. inûnarumavdlune piumássusek táuna sákortokissok tamavtaugunartok kingornússarsiarisimassarput eskimûnile kinguârít ingerdlaneráne sákortusarnekartuarsimassok nâpítagnik neriûtekarfigssáungitsutut issiginekarsínassûgaluanik inuitdlo avdlat kular-

nángitsumik tokuvfigssaraluinik aniguisitsissartok. taima inôrusungnerup – tusardlugo ugpernángikaluakalune – Usukutak uvdlune únuanilo kulingiluane ûmatípâ. tagpavane siláinarne 30 sivnerdlugit íssigsimásagunarpok; kúparmile taima íssigtigisimagunángilak; taimáikaluartordle pâsigssáungitdluínarpok inûp timâta aup kaujalukârnera uvdlune únuanilo taima amerdlatigissune taimalo íssigtigititdlugo ingerdlatínarsínausimangmago.

piniagagssardliornek Usukutap Ulugssanít autdlartariakarneranut kujámukartariakarneranutdlo píssússox píssutigalugúsaok piniartok Árkiôrssuak itivdlermio autdlarsimavok ilane kâgtut íssagssarsiûniardlugit; Usukutardle ássiginago táuna kimugserpok. Árkiôrssuak kujámut autdlarpok neriugdlune tugtusíavdlune ukalínguarsísavdlunilûnít. piniarniarfigssaminukarnermine „Politikens bræ“ Usukutap atuarsimassâ majorpâ; Usukutatutdle nukigdlârutigíngilâ tássame kingmit kukísa ipigtut kamutit kimugserordlo maungáinak sangutínavêrsâkânermatigik. sermíkut kutdlangâtsiardlutigdlo kingmit uneriasârput naimassakalerdlutigdlo pamiutik tíkortitdluavigdlugit. tamatuma Árkiôrssuak isumakalersípâ ímaka tugtumik naississuf, taimáitumigdlo kingmit ingminílerpai naimassamik tungānut ingerdlassut. kingmit uneriasârput kilulerdlutigdlo apúnilo angmanek sermip kúparssuanut atassok misigssorkigsâlerdlugo. Árkiôrssûp tamána tupigiúmekâ alapernailerdlunilo angmanek ornigdlugo; sumigdle avdlanartumik takussakángilak târnermit tasamane sût tamarmik atautsimut atáinarmata. tauva aputimernit sermi-

mernitdlo takanunga nákartípai; sujugdlermigdle taimailioraluarnera sumik malugsartitsíngilak, áipagssânêrdlunile sermiminermik nákartitsíngmat tasamángáinarssuak nipipalârssuak tutsiúpok – nivdlianek taima ilisarnartigigame avdlausínáungilak tusilardlunilo okajuitsup nipigísavâ.

Árkiôrssûp Usukutak nalunaerfigâ alermik kakínialuásavdlugo. angalassut taimáitumik nagsatakartuáinartarput piniarniartitdlune atorfigssakartuáinartarmat sôrdlulo kingmit anuínut iluarsagagssanut atornekartardlune. alerup isuata igdluane Árkiôrssuak orsiliorpok alerdlo ningitdlugo; ningítuarpâlo Usukutak okarserdlugo taliminik aulatísinausaminik tigugine, naugdlo kiggusimagaluardlune alek timiminut atitínialerpâ. tauva Árkiôrssûp mianerssuvigdlune amualerpâ Usukutak sapíngisánguaminik ikiûniartok kúpácut amuarnekarnermine sermip maníartainut tutissardlune. angutdle nukigdlârsimakissok kuáipok nákapilôrdlunilo alek sukapiônernit Árkiôrssuarmut sapangititdlugo; kúpavdlo amileriarneranut sujornagut inigissaminut Usukutak perkigpok, tamatumúnale taline sâmerdlek kiggutitíngilâ. tugdlianêrnerme taimailivdlune alek kajangnáinerussumik aulajangersínauvâ âmátaordlo Árkiôrssûp alek avdla kamutit napariainut kilermago Usukutardlo kínuvigalugo amuarnekarnermine nangminertaok alip áipâtigut majuarkuvdlugo tamaviárnaraluakissok angut nukigdlârsimakissok sermip kânut ánáunekarpok. tuavínak Árkiôrssûp Usukutap atissai mingugsimassut tipigtutdlo sígtiterpai kúparmutdlo igitdlugit tauvalo Usukutak apúmut ipíaussariardlugo síngup pûmi-

nut tugtup amînit sanâmut ikititdlugo; pâsilerpâlo sôk kingmit ungasigkaluwardlugulûnît kúpak Usukutap kiggusimavfigisimassâ narajordlugo ornigsínausimagât; tipipalârssuak atissainit majorpok.

Ârkiôrssûp niuvertokarfik Thule katorsorna sâgfigâ kingminilo pisínaunerinik tamaviârtitdlugit. uningnane asimiokarfingmut Itivdlersssuarmut ingerdlavok; tássane Thulep jûmûa kavdlunât-nunâne ilíniarsimassok Netta (kingorna tássane niuvertûssumik Hans Nielsenimik uvinigtok) nâmagtôriatârpâ. ukiut sisamat Danmarkime ilíniarêrdlune Netta ukiox táunarpiak Thulemut pisimassok Ârkiûp nulianut Arnânguamut erniniapilôrtumut kaerkunekarsimavok. taimáitumik Usukutak ernumaginago tássane Nettamut isumagissagssángortípâ. sianigissakángingajagdldlune igdlúnguamut erkúnekarpok; tássunga errorsivigssuak imermik, sermimik apúmigdlo ulivkârtok erkúnekar-simavok. tokungajagsimassok tássunga ikinekarpok agssai isigailo kerúsimanermit kakortuínait augserniardlugit aualo timânut ingerdlavdluarkilerniásangmat. silagtûmilerniariaramé ániauterparujugssue migdlisîminiardlugit asperinanik sekugtigkanik – áner-nartunut nipaitdlisautitut pituanik – tuninekar-pok; taimailiornerme sujunertarinekar-tok angunekánguatsiarpok tássame Usukutak sujornagut taimáitunik atugakarsimángínguatsiarmat.

nukingínak Ârkiôrssuak Thulemut ingerdlarkigpok Usukutap erkumîtsumik ánangnera okalugtuariartordlugo atissagssainigdlo okortunik pigssarsiniutdlugo. uníngatsiariardlune uterpok takússanik atissagssainigdlo ikíngitsunik

nagsardlune; taimame pissokartitdlugo kíkutdlûnît ikiûniartarmata Hans Nielsenip kardlit nânup amînit sanât ikiûtigai.

Usukutak ima nakússagtitsigigame nipiliordlune ússersordlunilo okalugtuari-sínângordlugo kanok ilivdlune kúparme uvdlut únuatdlo taima amerdlatigissut anigorsínausimanerine pâsitípâ tasamanînerme angnerssâne silane pigî-narsimasoralugo. kanok pinine isumaliutiginiartarsimavâ neriugsimavdlunilo savine ukussartok sumut iluakutigisínáusagine, taimaingmatdlo kaussarfingminit amuniaraluartarsimavâ; tamánale isumákígínarsimavâ ímaka nákarnermine savine katagsimagamiuk. kângnerssuane atugagssaujungnailermat tingmíssame tugtup amînit sanât atsipâvat tamuaniar-simagaluarpâ; merkokakingmatdle susí-nausimángilâ. tauva ilungersuakalune kamine talerpigdle pêrsimavâ pinînitdlo inússutigssarsiarisínaussánguane mitdlu-arnialorkârsimavdlugit; kingorna amertâ mátokissok mangialôrsimavâ; táuna nungungmat tamaviângârdlune kamine sâmerdle pêrsimavâ. niue uvinînauvdlutik okorsautekarnatigdlo sermip kúpâta îgânut agtûmalerput inugtâta uvdlut únuatdlo kulingiluat ingerdlaneráne igdlingnângekissut nunguvigdlugit tamualôrai. nâmagtumik imigagssakarni-ardlune tingmíssame tugtup amînit sanât kanernerat alugtortarsimavâ serminger-nitdlo nákarnermine kângarsimassut ilá-ngútarniardlugit.

Usukutap ánáussissua Ârkiôrssuak 1930-me ajunârsimavok nôrdlermut Krügerimut písanganartugssarsiuínartumut – inungmut nâmaginángitsumut – ilisimassagssarsiornerane kimugersauv-

dlune. táussuma áamátaok Ausiangne niu-
 vertugssak Aage Rose Bjare akuerssisí-
 simavâ Thulemit autdlartitdlune Elles-
 merelandip avangnamut kímút sineriai-
 nut ilisimassagssarsiornigssame ilaorkuv-
 dlugo. angalanerdle iluamik ârkigssûne-
 karsimángilak piúkúnarpiángitsunik pi-
 satakarsimavdlutik agdlât. ernínánguak
 Árkiôrssûp pâsisimavâ angalaniarne-
 kanok kularnartokartigissok, tamánalo
 píssutigalugo ilisimassagssarsiornigssap
 iluagtítumik námagsinekarnigssâ kulariv-
 dluínaraluardlugo okautsiminik uniortit-
 siniarsimángilak ilausimavdlunilo; iláu-
 savdlune Krüger neriorssorêrsimaga-
 miuk misigisimasimavok angúmik táus-
 sumínga ingminêrtitsínarusungnerigaluane
 malínarsínaunago.

angutit pingasut tamarmik kingmitik
 kamútigitdlo ilángutdlugit tá mavigdlutik
 támarput, canadamiutdlo politívinit uja-
 nekaraluarput; táuko pâsigssáungitsumik
 pisimassok iternga tikitdlugo pâsinia-
 luarsimavât eskimûnik ilisimassagssar-
 siortunik nâpitsisimasínaussunik aper-
 ssuissardlutik; malugsautausínaussutuar-
 dle naninekartok tássa nalunaerut inug-
 sungme aprílíp uvdluisa 22-áne 1930-me
 Cap Colgatep erkâne Ellesmerelandip
 avangnarpasigsuanítume agdlagsima-
 ssok; táunale pâsissutigssarsivfiúngilak,
 taimâgdlât nalunaersimáput ataútsimik
 kamutekardlutik 17-inigdlo kingmekar-
 dlutik Axel Heibergslandip avangnamut
 isuata tungânút ingerdlasimavdlutik. tai-
 máítumik pasinarpok siko sarfap sâlisitâ
 avkutigalugo nákaúsimassut taimalo
 angutit kingmitdlo tamarmik ipisimav-

dlutik. okartokarniartarpordle piniagag-
 ssatigut ajutôrdluínaramik Krügerip
 ilane nerisimagai; tamánale ugperinia-
 gagssaugunángilak, taimásimagaluar-
 páme kingmit kamutitdlo ilakumerne
 navssârinekarsimásagunaraluarмата.

tainekarêrsutut akornutekaraluardlune
 Usukutak inûtíniarnermine ajornartor-
 siutekangángilak tássame kíkut tamar-
 mik angut inûnermine atugaisa ingmi-
 nut inûtigssarsiorsísinaujungnaersimassât
 ikiornialugtarsimangmássuk. náparsíma-
 vingme ikiûnialugtarsimavok tássanime
 súkutdlûnît iluakutaulârsínaussarame tai-
 malo nerissagssarsissardlunilo sinigfig-
 ssarsissarame.

Usukutak inûnerme mâne inuínait to-
 kússutigíngitsûgagssaríngisáinik atugaka-
 rêrsimagaluardlune erkigsivdlune avdla-
 tutdle tokúngilak. uvdlut ilâne nanine-
 karpok utorkait igdluáne sinigfingmine
 ikuatdlagússauvdune tokusimassok; ini-
 mine kisimít dlune ímaka kúngip Frede-
 rip kulingiluâta inûviane ingmíkut av-
 gûtisiane inûvdluatârutigivdluarumaner-
 mit pujortáune pissarnerminit angner-
 mik ímersimassane kímíardlugo siniler-
 sôrsimavok; ajunârnerme pivok marsip
 uvdluisa arkarngáne 1967-me.

taimailivdlune inûnek sivisôk misigi-
 ssakarfiokissordlo nâvok; ugpernarsai-
 vok atugagssat iláine inûp ingminut inû-
 tíniarsínaunera tupingnáinartússo-
 k sût-
 dlo píngitsôrtugssáungitsutut issigissat
 akimordluínardlugit písínaussartok; si-
 larssuavtínile avanerssuarmiunit maigtu-
 nerussokarunángilak.